45
Raad Concurrentievermogen d.d. 24 september 2026

Voorzitter: Van Campen

Raad Concurrentievermogen d.d. 24 september 2026

Aan de orde is het **tweeminutendebat Raad Concurrentievermogen d.d. 24 september 2026**.

De **voorzitter**:
Ik heropen de vergadering. Aan de orde is het tweeminutendebat Raad Concurrentievermogen d.d. 24 september 2026. Ik heet van harte welkom de minister van Economische Zaken en Klimaat. Ik geef als eerste het woord aan de heer Grinwis, voor zijn inbreng namens de ChristenUnie. Gaat uw gang.

De heer **Grinwis** (ChristenUnie):
Voorzitter, allereerst dank voor de service. Dit tweeminutendebat is sneller dan het licht ingepland. Hartstikke goed.

Voorzitter. In het coalitieakkoord is afgesproken om de rentmeestervennootschap als nieuwe Nederlandse rechtsvorm wettelijk mogelijk te maken. In een rentmeestervennootschap zijn zeggenschap en financiële belangen, oftewel stemrecht en winstrecht, van elkaar gescheiden. Dankzij die eigendomsstructuur is er bij deze bedrijven intrinsiek aandacht voor de lange termijn en voor brede welvaart: een mooi voorbeeld van Rijnlands ondernemen dus. Bij de komende Raad, aanstaande donderdag 24 september, wordt de minister bijgepraat over de plannen van de Europese Commissie voor een 28ste regime voor ondernemingen. Ik had gehoopt dat Nederland, gezien het coalitieakkoord, dit EU-voorstel zou aangrijpen om te zorgen dat ondernemers straks in de hele EU onder het 28ste regime zouden kunnen kiezen voor de rentmeestervennootschap, oftewel steward ownership. Helaas heeft Nederland daar niet actief voor gepleit. Daar leg ik mijn vlaggetje bij neer. Ik heb de antwoorden namelijk gelezen.

Ik heb wel een motie ter aanmoediging voor volgende gelegenheden. Die luidt als volgt.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het kabinet in het coalitieakkoord heeft afgesproken de rentmeestervennootschap als nieuwe Nederlandse rechtsvorm wettelijk mogelijk te maken;

constaterende dat aandacht voor de rentmeestervennootschap en het werknemerseigendom ontbreekt in zowel het voorstel van de Europese Commissie over het 28ste regime als de Nederlandse inzet over het 28ste regime (EU Inc);

overwegende dat ondernemers ook op Europees niveau de mogelijkheid moeten kunnen krijgen om te kiezen voor een eigendomsstructuur waarbij zeggenschap, economisch belang en het langetermijndoel van de onderneming op een andere wijze worden georganiseerd;

verzoekt de regering om in EU-verband, wanneer de gelegenheid zich voordoet, voorstellen te doen om optionele varianten van steward ownership en werknemerseigendom en -zeggenschap mogelijk te maken onder het 28ste regime (EU Inc) en daarvoor actief steun te zoeken bij andere lidstaten,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Grinwis.

Zij krijgt nr. 712 (21501-30).

De heer **Grinwis** (ChristenUnie):
Vanwege de snelheid dien ik deze motie alleen namens mijzelf in. Ik geef de minister dus nadrukkelijk de ruimte om haar eigen moment te kiezen en het dus niet aanstaande donderdag al te doen. De motie geeft dus meer vrijheid dan mijn vragen.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Het woord is aan de heer Van der Lee namens PRO als laatste spreker van de zijde van de Kamer in dit tweeminutendebat.

De heer **Van der Lee** (PRO):
Voorzitter. Ik heb geen motie, maar omdat dit tweeminutendebat geagendeerd is door de heer Grinwis, ga ik toch een vraag stellen. Die vraag heeft te maken met het feit dat onze economie iedere maand verder onder druk wordt gezet door de oneerlijke concurrentie vanuit China. Alleen al in de maand augustus was het handelsoverschot van China bijna 120 miljard dollar, en de export steeg met 25% ten opzichte van het jaar daarvoor. Het gaat daarbij allang niet meer over een enorme hoeveelheid troep, goedkope spullen, maar steeds vaker over hightech, elektrische auto's, machines, AI-gerelateerde producten en zelfs metaalprinters voor Defensie. Hoe kan dat? Die worden ook in Europa, in Nederland, geproduceerd. Hoe kan dat? Dit kan echt niet zo doorgaan. Ik weet dat de minister deze zorgen deelt, maar er gebeurt toch nog heel weinig.

Dit kabinet wil alle maatregelen op tafel hebben, maar ook blijven praten, zelfs om handelsbelemmeringen weg te nemen; we houden dus alle opties open. Praten is altijd goed, maar enkel met een scherp plan. Wanneer is het genoeg? In welke sectoren is dit nu nijpend en is het hoogstnoodzakelijk om in te grijpen? Hoe gaan we nou echt reageren? Hoe kan dit ingebed worden in een brede strategie om onze industrie te versterken en te verduurzamen? Over dit alles lees ik niks in de nota naar aanleiding van het verslag van het schriftelijk overleg dat we daarover hadden. Ik wil dus heel concreet het volgende aan de minister vragen. Een opsomming van mogelijkheden is prachtig, maar wanneer komt er nou eens in actie? Welke concrete, nieuwe

actie gaat het kabinet in gang zetten om de oneigenlijke en oneerlijke handelsdruk vanuit China aan te pakken?

Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Ik kijk of de minister meteen door kan gaan met de beantwoording. Ik schors een heel enkel ogenblik voor de beantwoording van de minister.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De **voorzitter**:
Ik heropen de vergadering. Ik geef het woord aan de minister.

Minister **Herbert**:
Dank, voorzitter. Laat ik beginnen met de vraag van meneer Van der Lee. Die vraag gaat natuurlijk over een onderwerp dat niet alleen hem, maar ook mij zeer bezighoudt. Ik begrijp heel goed dat er een enorme behoefte is om scherpte te krijgen wat betreft welke acties we nu nemen. Tegelijkertijd denk ik dat niet alles zich leent om in alle diepte helemaal voor te leggen. Misschien is het 't belangrijkste om te zeggen dat er een Europese Raad is op 15 en 16 oktober. Die focust zich helemaal op die Chinees-Europese handelsverhoudingen en daar zal gesproken worden over het handelspolitiek instrumentarium. Zoals gebruikelijk is, zal hier via de premier informatie over verstuurd worden aan uw Kamer, om mee te lezen. Dat is volgens mij het ene dat zo concreet mogelijk is en dat ook in die Europese context goed informatie geeft.

Om nog even vooruit te kijken naar die Raad Concurrentievermogen: daar gaat het onder andere ook weer over de Industrial Accelerator Act. Ik zal daar in verschillende bila's ook met collega's over spreken. U weet ongetwijfeld dat we wat dat betreft de hele tijd zoeken naar de balans tussen duurzaamheid, weerbaarheid en concurrentievermogen van onze industrie. Dat is waar het gesprek over gevoerd blijft worden, waarbij u de insteek van het kabinet kent. Ik zou me echter kunnen voorstellen dat dit ongetwijfeld niet concreet genoeg is voor meneer Van der Lee.

De **voorzitter**:
Dat noemen we uitlokking, excellentie. Nou, heel kort dan, meneer Van der Lee.

De heer **Van der Lee** (PRO):
Op zich wist ik dit eigenlijk wel. Laat ik het nog één keer proberen met de volgende vraag. Waar gaat Nederland specifiek op inzetten als het gaat om de Chinese dreiging en dat palet aan mogelijkheden? Waar gaat Nederland nou op duwen?

Minister **Herbert**:
Dat is vooral en allereerst het versterken van onze eigen positie in een aantal waardeketens waar we concurrerend vermogen hebben en die passen bij de domeinen die in het rapport-Wennink staan, maar waarvan u weet — zeg ik via de voorzitter — dat die ook in een Europese context gedragen worden. Het gaat om hoe we ons daarin versterken.

De **voorzitter**:
U komt tot een voortzetting van uw beantwoording.

Minister **Herbert**:
Dank. Dan ga ik naar de motie van de heer Grinwis op stuk nr. 712. Hij pleit ervoor het Europese vennootschapsrecht te benoemen en binnen dat 28ste regime een plek te geven. Nou zijn het kabinet en ik heel erg voor het bereiken van verdere harmonisatie van het vennootschapsrecht binnen Europa. Dat is zeker voor de groep ondernemers die voor deze ondernemingsvorm kiest van groot belang. Net als u hecht het kabinet heel erg aan die vorm, aan dat rentmeesterschap, zoals ook is opgenomen in het coalitieakkoord. Heel specifiek omtrent die plek binnen het 28ste regime zit echter een bezwaar. Omdat de onderhandelingen met betrekking tot dat regime al zo ver gevorderd zijn, acht het kabinet het niet realistisch om dit in dit late stadium nog daarin op te laten nemen. Om die reden wil ik de motie ontraden. Dat betekent overigens niet dat ik mij daarom niet in wil zetten voor de harmonisatie van het vennootschapsrecht. Ik wil zeker zoeken naar elke gelegenheid die ruimte geeft om daar weer volgende stappen in te zetten, waar meneer Grinwis mij toe opriep.

De heer **Grinwis** (ChristenUnie):
Dat is denk ik een misverstandje. De minister focust zich op de woorden "onder het 28ste regime", terwijl de nadruk wat mij betreft had moeten liggen op "wanneer de gelegenheid zich voordoet". Ik had gehoopt dat de minister dat zou omarmen. Ik vraag dus niet aan de minister om dit aanstaande donderdag of ergens in de komende weken te regelen. Wat als ik er in plaats van "mogelijk te maken onder het 28ste regime" nou "mogelijk te maken, al dan niet onder het 28ste regime" van maak? Dan geef ik de vrijheid aan de minister om qua inhoudelijke route helemaal haar eigen momentum te kiezen. Dat is mijn bedoeling.

Minister **Herbert**:
Daarmee hebben meneer Grinwis en ik elkaar gevonden.

De **voorzitter**:
Dan stel ik het volgende voor: de motie wordt in de huidige vorm ontraden, maar de heer Grinwis zal, conform het uitgedebatteerde, het dictum aanpassen. Daarmee wordt deze motie aan het oordeel van de Kamer gelaten.

Minister **Herbert**:
Oordeel Kamer, ja.

De heer **Grinwis** (ChristenUnie):
Dan wordt het dus: "al dan niet onder het 28ste regime". Dat hebben mijn collega's dan goed gehoord.

De **voorzitter**:
Ik verzoek de heer Grinwis die wijziging door te voeren. Dan zien we de gewijzigde motie morgen op de stemmings-

lijst, want morgen zal er bij aanvang van de middagvergadering over worden gestemd.

Daarmee zijn we aan het einde gekomen van dit tweeminutendebat.

De beraadslaging wordt gesloten.